

Kollegiaalisuus ja eläinlääkärit

Hevosurheilu-lehdessä (20.8.) oli pitkä kirjoitus eurajokelaisen hevosenomistajan eläinsuojelutapauksen oikeuskäsittelystä hovioikeudessa. Siinä haettiin hevosen omistajalle sympatiaa hänen kokemansa vääryyden johdosta. Omistaja on mielestään aina ollut tunnollinen ja eläimistään välittävä ja hän oli mielestään joutunut mielivaltaisen viranomaistoiminnan kohteeksi. Hänen eläinsuojelurikkeensä olivat niin pieniä, että Rauman poliisi määräsi niistä hänelle sakkoa. Omasta mielestään hän ei ollut syyllistynyt mihinkään, eikä suostunut maksamaan sakkoja. Tapausta on käsitelty medialmyllytyksen kera jo kolmessa eri oikeusasteessa. Viimeisin oikeusaste poisti sakot, mutta useimmat havainnot eläintenpidon puutteista jäivät voimaan.

Lehteä lukiessani hämmästyin valtavasti, kun luin kokeneempien eläinlääkärikollegoiden rientäneen todistamaan nuorta virkaeläinlääkärää vastaan hovioikeuteen, koska he kokivat hevosenomistajan oikeusturvaa loukatun. Vanhemmat ja kokeneemmat kollegat kokivat tietävänsä hevosen pidosta niin paljon enemmän kuin nuori virkaeläinlääkäri. Keskustelin kahden tallilla tarkastuksissa mukana olleen henkilön kanssa, ja molempien mielikuva asiasta oli sama: puutteita oli, määräyksiä annettiin ja asioita korjattiin, esimerkiksi klapikoneen kehikko poistettiin ponien pihatosta. Eläinsuojelutarkastusta tehdessä pöytäkirjaanhan kirjoitetaan havaintoja puutteista ja korjausehdotuksista, joita tarkastuksessa huomataan. On inhimillistä, että toinen meistä on tarkastuksia tehdessä nipompi ja toinen ei huomaa kaikkea. Eläinlääkäriin toiminta tuskin uhkaa kenenkään oikeusturvaa, koska eläinlääkäri ei arvioi rikkeen suuruutta ja määrää rangaistuksia, siitä pitää

huolen poliisi ja vakavimmissa tapauksissa käräjäoikeus. Yksi tarkastuspöytäkirjoista menee aina lääninhallitukseen; on lääninhallituksen tehtävä ojentaa eläinlääkärää räikeistä ylilyönneistä. Minusta virkaeläinlääkärien lepsuilujen aika on ohi, kun niskassa läähättävät tukikoneistot, EU-virkamiehet ja "tarkastajan tarkastajat". Rangaistuksen antamisessa ei Suomessa juurikaan ole taidettu törmätä ylilyönneihin, päinvastoin ongelmana on rankaisematta jättäminen, vaikka lakia olisikin rikottu! Poliisiin tyyli vähätellä asioita ja jopa lakaista juttuja maton alle sammutti minulta hengen palon eläinsuojelutyöhön. Tämä paljonjulkisuutta saanut tapaus sammuttaa varmaankin vielä monelta nuorelta innon tehdä aliarvostettua ja vaativaa eläinsuojelutyötä. Surullista: kuka jatkossa pitää eläinten puolta, jos eläinlääkärit eivät enää jaksaa ja motivoitu? Harva haluaa nähdä itsensä lehtien palstoilla vanhempien kollegojen arvostelun kohteena.

Pelin henki on likaista ja murentaa suuren yleisön mielikuvaa meistä luotettavana ja osaavana ammattikuntana. Mikä tekee eläinlääkäreistä näin epäkollegiaalisen ammattikunnan? Onko taustalla raha vai kuten nyt, todennäköinen pisteiden keruu hevosmiehiltä ja oman aseman pönkittäminen? Ero lääkäreihin kollegiaalisuuden suhteen on kuin yöllä ja päivällä. Väitän, että lääkäriä ei saa sanomaan pahaa sanaa kollegastaan, et, vaikka faktat puhuisivat puolestaan ja potilaan oikeusturva olisi uhattuna. Eläinlääkärit riensivät Eurajoen tapauksessa heti tavallisen ihmisen puolelle virkaeläinlääkärää vastaan, kun kokivat hevosenomistajan oikeusturvaa loukatun.

Virkaeläinlääkäri on helppo uhri medialle, kun lehtien palstoilla ei ole kokemusta ja koulutusta

asioiden puimiseen. Vastapuoli pystyy retostelevaan ja liioittelevaan asioiden kulkua, mutta kuinka virkamies voisi puolustaa itseään, kun vaitiolovelvollisuus velvoittaa ja kukaan muukaan ei virkaeläinlääkäriin puolesta puhu. Vaikeneminen antaa lukijoille mielikuvan, että juttu ei kestäkään päivänvaloa.

On kamalaa, jos ketään ei kiinnosta eläinlääkäriin oikeusturva. Kyllä jatkossa pitää jonkun turvata virkaeläinlääkäriin selustaa, jos vanhemmilla kollegoilla tulee todistaa miten nuoret eläinlääkärit eivät tiedä mistään mitään. Itse koin virkaeläinlääkäriin parhaaksi oikeusturvakseni poliisin läsnäolon. Tätä vanhempi kollega kritisoi Hevosurheilun sivulla tyyliin: "Minulla ole koskaan ollut poliiseja mukanani". Taitaa 2000-luvun lopulla pelin henki olla toista kuin vanhaan hyvään aikaan. Selvisin valituksitta virkaauraltani lähes 15 vuotta, mutta viimeisen parin vuoden aikana minusta tehtiin hallintokantelua, valituksia työnantajalle ja lääninhallitukselle, soiteltiin eduskunnan oikeusasiamiehelle ja niin edelleen, vaikka käräjille asti en saanut yhtään juttua!

Viimeisessä Eurajoen oikeuskäsittelystä oikeus ei osannut päättää ristiriitaisten asiantuntijalausuntojen takia, pitääkö pihatossa olla kolme vai kaksi seinää. Jokainen eläinlääkäri, joka väittää että kaksi seinää riittää, on syytä passittaa viettämään yö talvimyrskyllä kaksiseinäiseen pihattoon.

Tsemppiä Minna, hengessä ollaan mukana!

Maarit Koli
entinen virkaeläinlääkäri